

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

30 november 1998

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999

VERSLAG

**namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer
uitgebracht door de heren Joachim Coens en Patrick Lachaert**

**(Hoofdstuk VI – DAB Linker-Scheldeoevers, Hoofdstuk IX – Ruimtelijke Ordening
en Hoofdstuk XIIIbis – Schade aan het wegdek door gewichtsoverschrijding)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jaak Gabriels.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, Carl Decaluwé, Paul Dumez, Leonard Quintelier, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche ;

de heren Ward Beysen, Jaak Gabriels, Patrick Lachaert ;

de heren Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Robert Voorhamme ;

de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers :

de heren Georges Cardoen, Michel Doomst, Erik Matthijs, Mark Van der Poorten, Jef Van Looy ;

de heren Marc Cordeel, Jacques Devolder, Arnold Van Aperen ;

de heren Johnny Goos, René Swinnen, Freddy De Vilder ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Frans Wymeersch ;

de heer Johan Sauwens ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

1214 (1998-1999)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 10 : Amendementen
- Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting
- Nr. 12 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport
- Nr. 13 : Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting
- Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu
- Nr. 15 : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer heeft de haar toegewezen hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999 behandeld op 26 november 1998.

I. BESPREKING

A. Inleidende uiteenzetting door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister becommentarieert achtereenvolgens de drie hoofdstukken uit het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999, die met zijn bevoegdheid te maken hebben. Hij start met hoofdstuk VI, waarbij een Dienst met afzonderlijk beheer (DAB) voor de Linker-Scheldeoever wordt opgericht.

De vennootschap "Intercommunale Maatschappij voor de Linkerscheldeoever", kortweg IMALSO houdt op te bestaan op het einde van 1998. De Vlaamse regering heeft na een grondig onderzoek van diverse alternatieven door een werkgroep, onder voorzitterschap van de secretaris-generaal van het Departement Leefmilieu en Infrastructuur, beslist om alle activiteiten die voorheen door IMALSO werden waargenomen – met name het onderhoud en beheer van de Waasland- en Sint Annatunnel en de ontwikkeling van het onroerend patrimonium van de vennootschap – samen met het personeel dat hiervoor wordt ingezet door IMALSO, te integreren in de bestuurlijke organisatie van het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap. Desalniettemin heeft de Vlaamse regering ervoor geopteerd om die integratie te laten gepaard gaan met de oprichting van een Dienst met Afzonderlijk Beheer.

De minister benadrukt dat deze DAB niet werd opgericht voor het uitvoeren van een operationele taak, maar louter en alleen om het budgettaire en financieel beheer van deze operationele activiteiten van het vroegere IMALSO te begeleiden. De DAB is dus niet te vergelijken met een DAB-Luchthaven Deurne of Oostende. Als vergelijkingspunt vindt hij de DAB Vlaams Infrastructuurfonds beter gepast. In dit verband merkt het Rekenhof op welke het nut is van dergelijke constructie. Voor de minister moet de oprichting als

volgt worden begrepen. De Vlaamse regering wil gedurende het integratieproces steeds een adequaat beeld kunnen blijven behouden van alle inkomsten en uitgaven die met de werking van IMALSO gepaard gaan. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid een optimalisatieproces van de operationele activiteiten in gang te brengen, alvorens de integratie door te voeren. Bovendien is het zo dat vandaag de budgettaire situatie van IMALSO nog niet volledig in kaart is gebracht. Dit zal pas echt mogelijk zijn wanneer de vereffening van IMALSO geschiedt. De diverse uitgavenposten en inkomstenbronnen onmiddellijk alloceren op diverse posten van de middelen-of uitgavenbegroting, zou een waarheidsgetrouwe weergave van de toestand trouwens bemoeilijken.

Hoofdstuk IX van het voorliggende ontwerp bevat een regeling van planschadevergoeding, zo vervolgt de minister. Dat deze regels nu decretaal worden vastgesteld is het gevolg van het feit dat het Hof van Cassatie in een zeer recent arrest heeft gesteld dat de hoven en rechtbanken bij de berekening van de planschadevergoeding niet gebonden zijn door de berekeningsregels van het Koninklijk Besluit van 24 oktober 1978. Volgens het Hof van Cassatie beperkt het KB de draagwijdte van de stedenbouwwet, wat uiteraard een zaak is die niet per besluit kan worden afgedwongen en dus decretaal moet worden geregeld. De opname van deze decreetsbepalingen is verantwoord omdat hierdoor een rechtsvacuüm wordt vermeden dat budgettaire gevolgen zou hebben voor het Vlaams Gewest. In haar verweer ten opzichte van eisers in planschadedossiers deden de advocaten van het Vlaamse gewest immers beroep op dit KB.

Zonder zich echt uit te spreken, heeft de Raad van State -in het licht van de rechtspraak van het Arbitragehof- wel bedenkingen geuit bij het artikel van het decreet dat stelt dat de nu decretaal ingevoerde berekeningswijze van toepassing is op de hangende geschillen. De vraag rijst of deze regeling onmiddellijk van toepassing mag verklaard worden op de lopende geschillen.

Volgens de minister is dit geoorloofd. Uit de rechtspraak van het Arbitragehof blijkt immers dat deze techniek aanvaardbaar is wanneer wettige oogmerken aanwezig zijn en wanneer het aangewende procédé evenredig is met het doel. Het einde stellen aan een rechtsonzekerheid, tengevolge van tegengestelde rechterlijke beslissingen over de wetigheid van het besluit, beantwoordt aan deze voorwaarde. Vermits een burger zich in een andere rechtspositie bevindt ten aanzien van een decretale regeling dan wel een regeringsbesluit, vereist de

rechtspraak van het Arbitragehof dat er een objectieve en redelijke verantwoording voor dergelijk mogelijk verschil in behandeling bestaat.

Deze regeling voldoet volgens minister Steve Stevaert wel degelijk aan de vereiste objectieve en redelijke verantwoording om die ook op de lopende geschillen toe te passen, en wel om verschillende redenen. Ten eerste wordt er een einde gemaakt aan een rechtsonzekerheid die ontstaan is doordat enerzijds, het Hof van Cassatie in haar arrest van 18 juni 1998 de buitentoepassingverklaring van de waardeberekening bij planschade rechtsgeldig acht, en anderzijds, voorafgaand aan dit cassatiearrest, een unanieme rechtspraak deze regeling permanent heeft toegepast. Ten tweede wordt er een continuïteit van de regelgeving inzake planschadezaken beoogd, aangezien de navolging van het vermelde cassatiearrest precies een rechtsongelijkheid in het leven zou roepen tussen enerzijds de eisers in vroegere geschillen, die hun planschadevergoeding berekend zagen overeenkomstig de regeling vervat in het KB van 24 oktober 1978, en anderzijds de eisers in de hangende geschillen voor wie plots een gunstiger berekeningsstelsel zou kunnen gehanteerd worden door de hoven en rechtbanken. Tenslotte is er de inperking van de zware financiële implicaties waartoe het cassatiearrest aanleiding geeft, en die de wetgever bij de wijziging van de planschaderegeling in 1977 alleszins heeft willen vermijden.

Tenslotte licht de minister de regeling omtrent de aslasten toe, die bij amendement van de Vlaamse regering als hoofdstuk XIIIbis in het begeleidingsdecreet zou worden ingevoegd (zie *Parl. St.* VI. Parl. 1998-99, nr. 1214/8). Aanvankelijk waren een aantal decretale bepalingen reeds opgenomen in het voorontwerp van programmadecreet. De Raad van State oordeelde echter dat het beroep dat hierbij werd gedaan op de impliciete bevoegdheden niet aanvaardbaar was. De decretale bepalingen werden vervolgens teruggetrokken. De Vlaamse regering besliste evenwel de door de Raad van State verworpen regeling te herwerken. Het is deze regeling, door de Raad van State inmiddels gunstig geadviseerd, die de Vlaamse regering voorlegt als amendement op het programmadecreet. Basis van de herwerkte tekst is het feit dat het Vlaamse gewest hier vanuit haar bevoegdheid als beheerder van het wegnennet optreedt.

Ingaand op de inhoud van de bepalingen, refereert de minister aan de problematiek van de spoorvorming op onze wegen, waarop het Vlaams Parlement reeds meermaals gewezen heeft.

In de algemene toelichting bij de begroting heeft de minister de leden van de commissie reeds op de hoogte gebracht van de extra middelen die aan het wegebudget kunnen worden besteed. Een andere wijze om een degradatie van het wegnennet in te perken en complementair aan een verhoging van de budgetten, bestaat in een meer resolute aanpak van de overladen voertuigen door verhoogde controle en sanctionering.

Vandaag ligt de controle- en toezichtsfunctie integraal bij de rijkswacht, die hiervoor gebruik maakt van de asweeginstallaties die door het Vlaamse gewest op diverse plaatsen worden geïnstalleerd. Met de diverse decretale bepalingen die onder het nieuwe hoofdstuk van het programmadecreet zijn opgenomen, wenst de Vlaamse regering dit systeem verder te optimaliseren.

In de eerste plaats voorzien de decretale bepalingen nieuwe inkomstenbronnen voor het Vlaamse gewest die rechtstreeks ten goede komen aan het Vlaams Infrastructuurfonds. De inkomsten uit de overtredingen in het kader van overladen voertuigen komen vandaag enkel ten goede aan de federale overheid. De nieuwe decretale regeling maakt dat ook het Vlaamse gewest inkomsten zal verwerven in het kader van dit preventief beleid. Deze nieuwe inkomsten spruiten voort uit twee systemen die met deze decretale bepalingen worden ingevoerd.

In het eerste systeem is een solidariteitsbijdrage voorzien die de overtreder aan het Vlaamse gewest moet betalen en die door de rechtbank wordt bepaald bovenop de door de rechtbank opgelegde strafrechtelijke geldboete als gevolg van een proces-verbaal. Het tweede systeem van de administratieve geldboete treedt in werking wanneer het parket beslist om niet te vervolgen. De inkomsten hieruit worden eveneens gestort in het VIF. In het Vlaams Infrastructuurfonds werd op de ontvangstenzijde een basisallocatie opgenomen ten behoeve van de inning van deze nieuwe bronnen van inkomsten. Bovendien is een systeem van onmiddellijke inning voorzien waardoor het mogelijk wordt om buitenlandse vrachtwagens te beboeten ingeval ze te zwaar beladen zijn. Niet onbelangrijk in deze decretale regeling is dat de werkgever zowel voor de betaling van de strafrechtelijke als voor de administratieve geldboetes burgerrechtelijk aansprakelijk is.

De minister onderstreept tenslotte nog het belang dat aan de Vlaamse regering de machtiging wordt gegeven om ambtenaren aan te duiden die belast worden met de toezichthoudende en sanctioneren-

de functie. Hierdoor is het Vlaamse gewest ook in de uitvoering van het preventief beleid niet langer volledig afhankelijk van de federale politie om de overladen voertuigen op te sporen, af te leiden naar de asweeginstallaties en desgevallend te verbaliseren.

B. Bespreking

Wat het hoofdstuk over de DAB Linker-Scheldeoevers betreft, merkt de heer Ward Beysen op dat het Rekenhof heel wat vraagtekens plaatst bij de ontworpen constructie. De spreker citeert uit het verslag van het Rekenhof, waaruit blijkt dat een grondige evaluatie over de opdracht van IMALSO, de toekomstperspectieven, de verdere uitvoering van de opdrachten en de financiële consequenties verbonden aan de DAB, nog niet gebeurd is. Voorts stelt het Hof dat er een verouderde infrastructuur is met een hoog aandeel onderhouds- en personeelskosten, en dringt aan op een evaluatie van de kostprijs van de tunnelexploitatie (zie *Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr.1214/2, p. 5-6*). Hij vraagt dat hierover duidelijkheid gecreëerd wordt. Verder verwijst hij naar de opmerkingen van de heer Herman Lauwers bij de begrotingsbesprekingen, die wees op de aansprakelijkheid voor de verontreinigde gronden ; op dit ogenblik kunnen één derde van de gronden verkocht worden, als tenminste de toestand over de bodemverontreiniging uitgeklaard is. In het licht van deze twee bedenkingen, suggereert de heer Ward Beysen de duurtijd van de huidige intercommunale beperkt te verlengen om de overgangsproblemen op te lossen.

De minister meent dat er een eensgezindheid is over de doelstellingen en de eerste zorg, die de integratie van het personeel is. Hij is niet blind voor de verschillende knelpunten, zoals het geklasseerde patrimonium, het oriënterend bodemonderzoek vooraleer de gronden ten gelde kunnen gemaakt worden, de vragen bij de marktconforme werking etc. Toch is hij ervan overtuigd dat de DAB het meest transparante instrument is. Minister Steve Stevaert is bereid zijn antwoord aan het Rekenhof ter beschikking te stellen van de commissie.

De heer Patrick Lachaert oppert juridische bezwaren tegen de ontworpen regeling van de solidariteitsbijdrage in het toegevoegde hoofdstuk XIIIbis. Hij vreest dat de regeling, waar een onderscheid wordt gemaakt naar de aard van de weggebruiker, het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel schendt.

Voor de administratieve geldboete geldt dit bezwaar zijns inziens niet.

De minister wijst er op dat het decreet de term voertuigen bedient. Qua bevoegdheidsverdeling rijst er volgens hem evenmin een probleem. Het probleem ligt er eerder in dat een aantal groepen geen enkel systeem dulden.

Bij de artikelsgewijze bespreking van artikelen van het hoofdstuk VI – DAB Linker-Scheldeoevers, van het hoofdstuk IX – Ruimtelijke Ordening en van hoofdstuk XIIIbis – Schade aan het wegdek door gewichtsoverschrijding, worden geen opmerkingen gemaakt.

II. STEMMINGEN

De artikelen 26 tot 33 van hoofdstuk VI - DAB Linker-Scheldeoevers worden aangenomen met 8 stemmen tegen 7. Het hoofdstuk VI – DAB Linker-Scheldeoevers wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

De artikelen 41 tot 45 van hoofdstuk IX Ruimtelijke Ordening worden aangenomen met 8 stemmen tegen 7. Het hoofdstuk IX – Ruimtelijke Ordening wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

De artikelen 54bis tot 54octies van hoofdstuk XIIIbis Schade aan het wegdek door gewichtsoverschrijding worden aangenomen met 8 stemmen tegen 7. Het hoofdstuk XIIIbis Schade aan het wegdek door gewichtsoverschrijding wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

De verslaggevers,

Joachim COENS
en Patrick LACHAERT

De voorzitter,

Jaak GABRIELS